

# Statsvetenskapliga förbundet

FÖRBUNDSREDAKTÖR: HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA

## Förbundsredaktören har ordet

När den nya styrelsen och redaktören formulerade ambitionerna för dessa sidor under de kommande åren var en av dessa att på olika sätt försöka ringa in svensk statsvetenskap. En infallsvinkel på denna fråga är om det pågår en generationsväxel bland oss som är aktiva inom "svensk statsvetenskap" och, vilket är den mest spännande frågan, om den i så fall får några *imehållsliga* konsekvenser för ämnet. Har relativt nydisputerade statsvetare en annorlunda syn på ämnets kärna och yttersta syfte? Vilka problem och vilka metoder favoriserar vi som håller på att etablera oss inom ämnet?

Vi vill diskutera denna fråga genom att inbjuda ett antal relativt nydisputerade statsvetare att berätta om sin syn på svensk statsvetenskap. Först ut är Sofia Näsström och Eva Erman vid Stockholms Universitet som tycker sig se ett förnyat intresse för politisk teori bland de senaste årens svenska avhandlingar. Näsström och Erman tar detta till intäkt för att presentera en ny tidskrift med inriktning på just politisk teori och internationell politik.

Väl mött!

**HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA**  
REDAKTÖR

## Ny internationell tidskrift i politisk teori

Under senare år kan man skönja ett ökat intresse för politisk teori inom svensk statsvetenskap. Många doktorander vill kombinera empirisk forskning kring ett aktuellt politiskt problem med en teoriskt orienterad frågeställning. Även internationellt har den här bryggan mellan empirisk forskning och politisk teori vuxit sig starkare, och kanske gäller detta framför allt inom disciplinen internationell politik. I ljuset av globalisering har forskare inom politisk teori och internationell politik kommit att mötas i en ny form av problemorienterad forskning. I fokus står politikens egna förutsättningar. Nationalstaten har inte bara utgjort navet i den internationella världsordningen. Den har också utgjort navet i det statsvetenskapliga studiet av politik. Traditionellt sett har vi inom statsvetenskap skilt på politisk teori, som sysslar med relationer *inom* nationalstaten, och internationell politik som sysslar med relationer *mellan* nationalstater. Vad som kännetecknar mycket av den samtida diskussionen om politik är dock att den överskrider den här traditionella disciplinbildningen. Det finns ett behov av att diskutera klassiska frågor under nya politiska förutsättningar. Ett fält som vux-

Har du synpunkter på förbundssidan eller vill lämna bidrag är du välkommen att kontakta förbundsredaktören via e-post [Helena.Stensota@pol.gu.se](mailto:Helena.Stensota@pol.gu.se) eller telefon 031-786 58 44.

it fram i detta gränsland är det som i dag ofta går under beteckningen internationell politisk teori.

Under våren 2007 fick vi en förfrågan om att starta upp en tidskrift på ett lämpligt tema och vi såg då en möjlighet att skapa en mötesplats för de två statsvetenskapliga subdisciplinerna politisk teori och internationell politik och därmed försöka fånga in den forskning som orienterat sig mot internationell politisk teori. Visserligen existerar det ett fåtal tidskrifter som gör anspråk på en sådan mötesplats i det samhällsvetenskapliga tidskriftsutbudet, men en utpräglad teoretisk tidskrift med sådana ambitioner lyste i våra ögon med sin frånvaro. Under januari 2008 lanserades således tidskriften *Ethics & Global Politics* (EGP). *Ethics & Global Politics* är en referee-granskad internationell Open Access-tidskrift som vill inspirera till teoretiska bidrag i studiet av global politik. Vår målsättning är att EGP ska bli ett centralt forum för artiklar som försöker integrera normativa frågor inom moral- och demokratiteori med studiet av politiska processer och fenomen som överskrider traditionella distinktioner mellan regionala, nationella, internationella och globala nivåer av politik. EGP uppmuntrar särskilt till artiklar som bidrar med nya sätt att förstå och begreppsliggöra de politiska utmaningar som världen står inför idag, till exempel frågor som berör internationella institutioner, mänskliga rättigheter, migration, utveckling, miljö och säkerhet.

Vi såg också flera fördelar med att starta just en Open Access-tidskrift. Den stora skillnaden mellan en traditionell tidskrift och en OA-tidskrift är att den senare är öppen för alla och gratis att ladda ner. Visst får de flesta forskare vid våra universitet ladda ner artiklar ”gratis” men det är på grund av att deras universitetsbibliotek har köpt prenumerationer från de stora

förlagen. Dessa prenumerationer är dock så dyra att ett normativt problem har uppstått: många universitet i tredje världen har endast råd att förse sina forskare med ett fåtal tidskrifter. OA har uppkommit dels som en reaktion mot att vetenskapliga alster är dyra i allmänhet, dels som en kritik av denna snedfördelning i tillgång. Många OA-förespråkare ser det som en demokratifråga att alla nya vetenskapliga rön ska vara offentligt tillgängliga och vill med sin publiceringsform bidra till en global kunskapsdemokratisering. Men OA är inte bara bra ur ett läsarperspektiv, också forskare har fördelar av att publicera sina artiklar i OA-tidskrifter. Studier visar att OA ger större spridning och leder till en högre citeringsfrekvens. Därtill får forskaren får upphovsrätten till sin egen forskning och det är tillåtet för andra att återanvända den i informations- och utbildningssyfte utan tillstånd så länge författaren erkänns som upphovsman.

OA är en typ av publiceringsmodell vilket inte ska förväxlas med vilken affärsmodell en tidskrift finansieras genom.<sup>1</sup> Dessa två saker blandas dock ofta ihop i diskussionen kring OA. Många inom humaniora och samhällsvetenskap—där den traditionella prenumerationbaserade modellen fortfarande dominerar starkt—har trots att gratis tillgång betyder dålig vetenskap. Men faktum är att de stora naturvetenskapliga tidskrifterna, särskilt inom fysik och medicin, sedan decennier har publicerat genom OA. Utifrån våra redaktörsglasögon är det viktigt att en tidskrift håller en hög vetenskaplig standard genom ett rigoröst system av ”peer-review

1. Det finns många olika sätt att finansiera en OA-tidskrift på, och det är på finansieringsfronten OA har problem att lösa. Medan vissa satsar på annonser tar andra en publiceringsavgift från författaren (indirekt via författarens institution eller anslag).



ving”. Om detta kan förenas med att vetenskapliga alster blir fritt tillgängliga online ser vi det bara som en fördel.

Det stora intresse som visats för EGP internationellt ser vi som ett tecken på att även andra inom det samhällsvetenskapliga fältet ställer sig positiva till OA. Tidsskriftens namnkunniga ”editorial board” är ett resultat av denna entusiasm, med medlemmar som Seyla Benhabib, Nancy Fraser, Thomas Pogge, John Dryzek och Bonnie Honig, för att nämna några. Tidsskriftens första nummer, som kom ut i början av juni, innehåller bidrag från Richard Falk, Saskia Sassen, Max Pensky och Cristina Lafont. Vad som förenar alla dessa forskare är att de inte bara ställer nor-

mativa frågor i sin forskning – som berör global rättvisa, demokrati, mänskliga rättigheter och jämlikhet – utan även väljer att se publiceringsformen som en normativ fråga genom att våga satsa på en helt ny OA-tidsskrift.

För mer information om tidsskriften, se EGPs hemsida, [www.co-action.net/journals/egp](http://www.co-action.net/journals/egp).

**EVA ERMAN**  
**STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN,**  
**STOCKHOLMS UNIVERSITET**

**SOFIA NÄSSTRÖM**  
**STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN,**  
**STOCKHOLMS UNIVERSITET**

